Gemeente Geertruidenberg

Zaaknummer: 18189

Memorie van antwoord

Aan	:	De leden van de gemeenteraad
Van	:	Het college van burgemeester en wethouders
Datum	:	16 november 2026
Onderwerp	:	Memorie van antwoord bij Schriftelijke vragen art. 33 RvO Morgen!
Vraag van	:	Morgen!

Vraag 1: Heeft de gemeente Geertruidenberg een doorvertaling gemaakt van het Nationale en Regionale waterprogramma?

Antwoord: De gemeente Geertruidenberg heeft de nationale en provinciale waterdoelen vertaald naar haar eigen beleid.

Vraag 2: Zijn hierbij de drie watertaken in een integraal overzicht uitgewerkt? En wat is die uitwerking?

Antwoord: De drie gemeentelijke watertaken – afvalwater, hemelwater en grondwater – zijn integraal opgenomen in het Programma Stedelijk Water. Het huidige beleid dient als basis voor de verdere uitvoering. De komende jaren worden onderdelen verder geconcretiseerd in aanvullende beleid-, uitvoerings- en beheerplannen. Daarbij kan gedacht worden aan verdere uitwerking van afkoppelen en hemelwater, het Systeemoverzicht Stedelijk Water, waterkwaliteitsmaatregelen, grondwaterbeleid, beheerplannen en de vertaling naar het omgevingsplan.

Vraag 3: Staat in de planning om voor de gemeente een beleid op waterbeheer te ontwikkelen? Zo ja, wanneer is dit voorzien?

Antwoord: Ja. De gemeente werkt momenteel aan een verdere uitwerking van het waterbeleid. Hiervoor worden een Afweegnotitie Hemelwater, een Hemelwaterstructuurplan en een Systeemoverzicht Stedelijk Water (SSW) opgesteld. De Afweegnotitie is bedoeld om de gemeenteraad keuzes te laten maken over het gewenste beschermingsniveau, de verwerking van hemelwater en de verantwoordelijkheden. Het Hemelwaterstructuurplan vertaalt deze keuzes naar de ruimtelijke inrichting. Het SSW geeft vervolgens het gewenste toekomstige watersysteem, de prioriteiten en de fasering weer. De besluitvorming over de Afweegnotitie is voorzien in 2027; de verdere technische uitwerking en het SSW volgen daarna.
Met behulp van het KRW-actieplan en de KRW Quickscan van de Donge wordt bepaald welk beleid- en beheerplannen voor oppervlaktewater nog verder moeten worden ontwikkeld. Planning hiervan is tweede kwartaal van 2027 bekend.

Vraag 4: Welke plannen heeft het college om de unieke kansen te benutten die liggen in de combinatie water en wonen en water en recreatie en toerisme?

Antwoord: Waterrecreatie is, mede door de ligging nabij NP de Biesbosch, een belangrijk onderdeel van het toeristisch profiel van de gemeente Geertruidenberg. Hierop wordt structureel geïnvesteerd. Een concreet nieuw plan is het verbeteren van de verbinding tussen Geertruidenberg, Drimmelen en de Biesbosch (op grondgebied van Altena) voor voetgangers en fietsers. Hiervoor worden de kansen van een driehoeksveer onderzocht. Verder wordt gewerkt aan het uitbreiden van de steiger van de historische schepen, zodat twee extra schepen met een historische connectie met Geertruidenberg hier een permanente ligplaats hebben. Daarnaast zijn er ondernemers die plannen hebben voor uitbreiding van toeristische activiteiten op en/of aan het water. Die plannen proberen we waar mogelijk te ondersteunen, maar de uitvoering ligt bij de ondernemers.

Vraag 5: Als die plannen er nog niet zijn, welk voornemen heeft het college om die plannen te ontwikkelen?

Antwoord: Niet van toepassing.

Vraag 6: In hoeverre is de gemeente afhankelijk van derden, zoals provincie, waterschap en de rijksoverheid en ondernemers?

Antwoord: De gemeente is altijd afhankelijk van andere partijen bij het ontwikkelen van projecten. Welke partijen dat zijn, verschilt per project.

Vraag 7: Is het college bekend of waterschap De Brabantse Delta een subsidieregeling heeft voor het afkoppelen van hemelwater van het stedelijk afvalwater?

Antwoord: Ja. Waterschap Brabantse Delta heeft een stimuleringsregeling voor gemeentelijke afkoppelprojecten. De regeling is bedoeld voor projecten waarbij gemeenten regenwater niet meer via de gemengde riolering naar de rioolwaterzuivering afvoeren. Per project is maximaal € 75.000 beschikbaar.

Vraag 8: Maakt de gemeente gebruik van deze subsidie?

Antwoord: Binnenkort wanneer het ontwerp gereed is, wordt voor het afkoppelproject Ranonkelstraat en Rijtselaan subsidie aangevraagd. Met het waterschap is reeds het project en de voorgenomen aanvraag ambtelijk besproken.

Naast deze subsidie geeft het waterschap ook € 5.000 per jaar als bijdrage voor het stimuleren van klimaatprojecten. Hiervan wordt ook jaarlijks gebruik gemaakt.

Vraag 9: In welke oppervlaktewateren in de gemeente komt het afgekoppelde hemelwater terecht?

Antwoord: In verschillende oppervlaktewater binnendijks maar ook in de Donge komt afgekoppeld hemelwater terecht.

Vraag 10: Waarom kiest de gemeente niet vanaf nu voor de aanleg van verbeterd gescheiden riolering?

Antwoord: Een gescheiden rioolstelsel heeft in veel situaties duidelijke voordelen ten opzichte van een verbeterd gescheiden rioolstelsel. Het belangrijkste voordeel is dat relatief schoon hemelwater niet onnodig naar de rioolwaterzuiveringsinstallatie wordt afgevoerd, maar lokaal beschikbaar blijft voor aanvulling van het grond- en oppervlaktewater. Overigens blijkt uit onderzoek van STOWA en Stichting RIONED dat een verbeterd gescheiden stelsel niet direct leidt tot een betere oppervlaktewaterkwaliteit dan een gescheiden stelsel. Wel wordt bij een verbeterd gescheiden stelsel aanzienlijk meer regenwater naar de RWZI afgevoerd. College houdt zich daarom vast aan het ingezette beleid.

Bij gescheiden riolering is het risico op vervuiling het grootst door foutaansluitingen. Wij zullen in het nieuwe Programma stedelijk water structureel onderzoekkosten voor gaan opnemen. Door bodempassages en aanleg van natuurvriendelijke oevers of helofytenfilter kan de verontreiniging van het oppervlaktewater worden verminderd. Dit zal worden bekeken bij het nog op te stellen hemelwaterstructuurplan en KRW-actieplan.

Vraag 11: Ziet het college kansen om een Connecting Event over water te organiseren waarbij deze onderwerpen voor het voetlicht gebracht kunnen worden?

Antwoord: Het programma voor dit jaar is al rond. Voor het Connecting Event wordt altijd gezocht naar een onderwerp dat zoveel mogelijk ondernemers raakt en dat hen op een positieve wijze inspireert en bij

elkaar brengt. Het onderwerp "water" zoals beschreven is hier minder geschikt voor. Wellicht dat het wel op een andere manier onder de aandacht gebracht kan worden bij de ondernemers die dit raakt.

Vraag 12: Wat gaat het college doen om de kwaliteit van oppervlaktewater te verbeteren en blauwalg tegen te gaan?

Antwoord: De gemeente werkt voor het verbeteren van de oppervlaktewaterkwaliteit nauw samen met het Waterschap Brabantse Delta. Voor locaties waar zich regelmatig waterkwaliteitsproblemen voordoen, waaronder de vijver aan de Scheepswerflaan, wordt onderzoek uitgevoerd naar de oorzaken van de verslechterde waterkwaliteit en het ontstaan van blauwalg. Hierbij wordt gekeken naar factoren zoals nutriëntenbelasting, doorstroming, waterdiepte en slibophoping. Op basis van de resultaten van onderzoek en monitoring worden gerichte maatregelen bepaald. Het verwijderen van overtollig nutriëntenrijk slib door baggerwerkzaamheden bijvoorbeeld bij de Veste is ook een maatregel om de kwaliteit te verbeteren. Daarnaast wordt momenteel een KRW-actieplan opgesteld met structurele maatregelen voor een robuuster stedelijk watersysteem en het behalen van de doelstellingen van de Kaderrichtlijn Water.

Vraag 13: In hoeverre speelt de funderingsproblematiek vanwege het zakken van het grondwaterpeil in de gemeente?

Antwoord: In 2025 is de Funderingsrisicokaart opgeleverd. Uit het onderzoek blijkt dat de funderingsrisico's voor het grootste deel van de gemeente beperkt zijn. In het centrum van de woonkern Geertruidenberg en aan de zuidwest kant van het centrum van Raamsdonksveer zijn wel potentiële risicogebieden voor funderingen op staal. Oude bebouwing is hier veelal ondiep gefundeerd en de aanwezige kelders kunnen ervoor zorgen dat de rest van de woning om de kelder heen zakt. In de eindrapportage zijn enkele aanbevelingen gedaan. Deze worden nu ambtelijk uitgewerkt. Zodra dit klaar is zullen wij u met een raadsinformatiebrief verder informeren (Q1-2027).

Vraag 14: Hoe gaat de gemeente hiermee om?

Antwoord: Momenteel monitort de gemeente de grondwaterstanden en verbetert het inzicht in de lokale grondwatersituatie. Bij nieuwe ontwikkelingen en herinrichtingen wordt geadviseerd rekening te houden met grondwater en de gevolgen van droogte. Bij bestaande situaties wordt gekeken naar mogelijkheden om water langer vast te houden en de grondwateraanvulling te verbeteren, bijvoorbeeld door aanleg van wadi's. Hierbij moet worden opgemerkt dat de gemeente een grondwaterzorgplicht heeft, maar niet verantwoordelijk is voor funderingsschade op particulier terrein. Nadere informatie en advies voor de inwoners volgt sowieso nog via het gemeentelijk waterloket.

Vraag 15: Wat zijn de kosten voor de gemeentelijke watertaken in Geertruidenberg per inwoner?

Antwoord: De onderbouwing van de kosten voor de gemeentelijke watertaken (afval-, hemel- en grondwater kunt u terugvinden in hoofdstuk 9 t/m 11 van het in december 2023 door de raad vastgestelde Programma Stedelijk Water 2024-2028.

Vraag 16: Hoe liggen deze kosten ten opzichte van andere vergelijkbare gemeenten?

Antwoord: De hoogte van de kosten voor de uitvoering van de stedelijke watertaken door de omliggende gemeente is niet bekend.

De kosten voor de burger op basis van de riool- en waterzorgheffing, vergeleken met omliggende gemeenten, is in onderstaande tabel opgenomen. Daarbij is uitgegaan van het gemiddelde riooltarief (eigenarendeel plus gebruikersdeel van een meerpersoonhuishouden) zoals het Coelo ook hanteert.

Gemeente Geertruidenberg

	2025	2026
Waalwijk	**€ 202**	**€ 217**
Geertruidenberg	**€ 249**	**€ 263**
Oosterhout	**€ 288**	**€ 276**
Drimmelen	**€ 280**	**€ 288**
Altena	**€ 264**	**€ 297**

Eigenlijk is een goede vergelijking van de rioolheffing alleen mogelijk wanneer gemeenten dezelfde kosten op dezelfde wijze meenemen. Bijvoorbeeld sommige gemeenten bekostigen sommige watertaken gedeeltelijk uit de algemene middelen. Kostenverschillen kunnen ook samenhangen met verschillen in bodemgesteldheid (riolering in een slappe bodem gaat minder lang mee) en met de dichtheid van de bebouwing (aantal meter riool per aansluiting). Aangezien dit niet bekend is, is een goede vergelijking eigenlijk niet mogelijk.

Vraag 17: Vallen de kosten voor het aanleggen van maatregelen om water op te vangen, zoals wadi's ook onder de kostendekkendheid van de rioolheffing?

Antwoord: De inkomsten van de riool- en waterzorgheffing mogen wettelijk gezien alleen ingezet worden voor het onderhouden, vervangen en verbeteren van het stedelijk watersysteem. Het aanleggen van maateregelen om regenwater op te vangen zoals wadi's kan in bestaande situaties een verbetering zijn van het functioneren van het stedelijk watersysteem. Deze mogen dan ten laste van de heffing worden gebracht.

Betreft het aanleg in een nieuwe situatie, bijvoorbeeld als watercompensatie van toename verhard oppervlak bij de aanleg van een nieuwbouwwijk, dan moeten deze kosten gedekt worden vanuit de grondexploitatie van de wijk. Deze kosten mogen niet gedekt worden vanuit de heffing.

Vraag 18: Is het college bereid om de rioolheffing uit te breiden met de waterzorgtaken?

Antwoord: De verordening heet al Riool en waterzorgheffing. Hierdoor is het mogelijk gemaakt om ook te heffen bij een lozing op een gemeentelijke IBA. Bij het opstellen van het nieuwe Programma Stedelijk Water wordt ook het kostendekkingsplan herzien. We gaan dan opnieuw bekijken welke kosten zoals het onderhoud aan de watergangen en beheer van de wadi's kunnen worden gedekt vanuit de heffing.

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van Geertruidenberg,
de secretaris, de burgemeester,

J. Donkers M.M. van Toorenburg